

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0506U000081

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-02-2006

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Олександр Миколайович

2. Shevchenko Alexandr Nikolayevich

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.03.04

Назва наукової спеціальності: Патологічна фізіологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 26-01-2006

Спеціальність за освітою: 7.110.105

Місце роботи здобувача: Харківський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: 61022, м. Харків, пр. Леніна, 4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.600.03

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: 61022, м. Харків, пр. Леніна, 4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.03.53

Тема дисертації:

1. Гематологічні механізми хронізації запалення.
2. Hematologic mechanisms of inflammation chronization.

Реферат:

1. Об'єкт дослідження. патогенез хронічного запалення. Мета дослідження: з'ясування клітинних і гуморальних гематологічних механізмів хронізації запалення, обґрунтування застосування гемомоду-ляторів для профілактики та лікування хронічного запалення. Методи дослідження: гістологічні, гістохімічні, імуногістохімічні, гематологічні, імуноферментні, клініко-лабораторні, функціональні, статистичні. Теоретичне і практичне значення отриманих результатів: отримані результати розширюють існуючі уявлення про механізми хронізації запалення і можуть бути використані в подальшій науково-дослідній роботі та при викладанні. Показано також, що вміст КСФ у крові можна використати для ранньої діагностики хронізації гострого запалення, а також для диференціації первинно та вторинно хронічного, імунного та неімунного хронічного запалення (ХЗ). Розроблено спосіб діагностики хронізації запального процесу за співвідношеннями між Г-КСФ і ГМ-КСФ у периферичній крові, на який отримано патент України. Визначено ефективність застосування реком-бінантного людського Г-КСФ нейпогену в комплексній протизапальній терапії при хронічних запальних захворюваннях. Це відкриває нові перспективи в діагностиці, профілактиці

та терапії ХЗ, а також обґрунтовує доцільність подальших клініко-експериментальних досліджень щодо вибору гемомодуляторів, методів, схем і доз їхнього застосування. Наукова новизна отриманих результатів: встановлено низку нових гематологічних механізмів хронізації запалення; показано, що первинно вона характеризується більш значною тривалістю нейтрофільної та посиленням Т-лімфоцитарної інфільтрації; остання передують макрофагальній та фібробластичній реакціям. Значно знижується експресія у вогнищі CD54-, а особливо, CD44- антигенів, стає інтенсивнішою експресія CD11c-, CD31- та CD61-антигенів. Відбуваються повторні активація гемопоєзу та вихід лейкоцитів у кров, фазні зміни CD-позитивності в кістковому мозку, підвищення кількості CD11c+ -, CD3+ -, CD4+ -, CD25+ -, CD45RA+-клітин, менш виражене зменшення числа CD71+ -, CD61+ - клітин. Спостерігаються початкове зниження активності нейтрофілів та лімфоцитів та підвищення активності моноцитів крові, у подальшому – зменшення активності моноцитів і підвищення активності лімфоцитів; зростання потреби й нестача КСФ. На цій підставі вперше експериментально показано можливість застосування гемомодуляторів для профілактики та лікування ХЗ, доведено ефективність застосування Г-КСФ і розкрито ряд механізмів його протизапальної дії при ХЗ, пов'язаних саме зі збільшенням продукції функціонально активних лейкоцитів. Ступінь впровадження: результати роботи впроваджено в навчальний процес на кафедрах патофізіології Харківського, Буковинського, Донецького, Луганського, Одеського, Тернопільського державних медичних університетів. Сфера (галузь) використання: медицина, патофізіологія, гематологія, імунологія, клінічна медицина.

2. The investigation object: pathogenesis of chronic inflammation. The investigation goal: finding out of the cellular and humoral hematological mechanisms of inflammation chronization, substantiation of hemomodulator application for prophylaxis and treatment of chronic inflammation. Methods of research: histological, histochemical, immunohistochemical, hematological, immunoenzymatic, clinical-laboratory, functional, statistical. The theoretical and practical importance of the received results: the obtained results expand existing concepts of mechanisms of inflammation chronization and can be used in further research and teaching. It is shown also, that CSF contents in blood can be used for early diagnosis of chronization of acute inflammation, and also for differentiation of primarily and secondary chronic, immune and non immune chronic inflammation (CI). The method of diagnosis of inflammation process chronization based on the ratio between G-CSF and GM-CSF in peripheral blood was developed, on which patent of Ukraine was received. The efficacy of application of recombinant human G-CSF – neutropogenum was estimated in complex anti-inflammatory therapy of chronic inflammatory diseases. It opens new prospects in diagnosis, prophylaxis and therapy of CI, and also demonstrates advisability of the further clinical-experimental research at choosing of hemomodulators, methods, schemes and doses of their application. The scientific novelty of the investigation results: there were estimated new hematological mechanisms of inflammation chronization; it is shown, that first it is characterized by the greater duration of neutrophil infiltration and intensifying of T-lymphocyte infiltration; the latter precedes macrophage and fibroblastic reactions. The expression of CD54 and especially CD44-antigens is decreased in the inflammatory focus, expression of CD11c-, CD31-and CD61-antigens becomes more intensive. The following changes occur: repeated activation of hemopoiesis, output of leucocytes into blood, phase changes of CD-positivity in bone marrow, increase of CD11c+-, CD3+-, CD4+-, CD25+-, CD45RA+-cells, less expressed decrease of CD71+-, CD61+-cells. Initial decrease of neutrophil and lymphocyte activity and increase of monocyte activity in blood are observed, latter on – a decrease of monocyte activity, increase of lymphocyte activity, and increase of need and lack of CSF are observed. On that basis a possibility of hemomodulator application for prophylaxis and treatment of CI was experimentally shown for the first time; the efficacy of G-CSF application is demonstrated and mechanisms of its anti-inflammatory action are discovered in CI, just caused by an increased production of functionally active leucocytes. The degree of implementation: the results of the research are implemented in the educational process at departments of pathophysiology of Kharkov, Bukovin, Donetsk, Lugansk, Odessa, and Ternopol State Medical Universities. Branch of usage: medicine, pathophysiology, hematology, immunology, clinical medicine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клименко Микола Олексійович

2. Klimenko Nikolai Alekseevich

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Звягінцева Тетяна Володимирівна

2. Звягінцева Тетяна Володимирівна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гоженко Анатолій Іванович

2. Гоженко Анатолій Іванович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Березнякова Марина Євгеніївна

2. Березнякова Марина Євгеніївна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Лупир Віктор Михайлович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Лупир Віктор Михайлович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.